

І. ІКОНОМІКА

1. Макрорамка

- **Основната цел - възстановяването на икономическото развитие на страната и полагането на основите на устойчив икономически растеж.**

Резултати - индексът на промишленото производство през месец май отчита ръст от 6,7%, спрямо същия период на предходната година; добивната промишленост нараства с 15,3% за изтеклата една година; ръстът на преработващата промишленост е от 5,6% е спрямо май 2013 г. Преодоляхме негативната тенденция на спад на БВП през второто тримесечие на 2013 г. на годишна база и очакванията за рецесия. През последните три последователни тримесечия икономическият растеж е над 1%.

Тези положителни данни бяха оценени, както от българските работодателски организации, така и от международните инвеститори и финансови пазари. Най-добрата макроикономическа оценка е най-успешната пласирана емисия еврооблигации от България. Постигнахме лихвено натоварване от 3,06 % за 10-годишни облигации при 4,40 % за 5-годишни облигации, емитирани от предишното управление през 2012 г.

За подобряване на бизнес средата правителството предприе антикорупционна реформа в обществените поръчки, с приемането на промените в Закона, и намаляване на административната и регулаторната тежест за бизнеса. Изпълнението на втория План за действие за намаляване на административната тежест за периода юли-декември 2013 г. доведе до намаляване на административната тежест за бизнеса със 124 млн. лв. годишно. Планираните до края на 2014 г. мерки се очаква да доведат до намаляване на административната тежест за бизнеса с още около 100 млн. лв. на годишна база.

Предприетите мерки от страна на правителството за подобряване на бизнес средата дадоха резултати като за първото тримесечие на тази година бяха създадени 40 000 нови работни места. По данни на Агенцията по заетостта през месец май 2014 г. безработицата в страната за втори пореден месец продължава да намалява значително.

2. Инвестиции

- Промени в Правилника за прилагане на Закона за насърчаване на инвестициите
- Индустриални зони – **15 договори** с фирми в областта на производството, строителството и търговията на стойност **153 млн. лв. и 1 650 работни места**
- Сертифицирани инвеститори – издадени **17 сертификата** за клас инвестиция за проекти на стойност **137.32 млн. лв., създаващи 3 423 нови работни места**
- София Тех Парк – очаква се привлечения инвеститор българската компания „Уолтопия“ да направи инвестиции на стойност 15 млн. лв., от които 7.5 млн. лв. за научно-развоен център.

Действията за подобряване на бизнес средата дадоха отражение и върху инвестициите. Чрез промените в Правилника за прилагане на Закона за насърчаване на инвестициите бе намалена административната тежест за инвеститорите, които кандидатстват за сертифициране. Въведе се единно заявление за кандидатстване.

Ускорихме процеса по издаване на удостоверение от Българската агенция за инвестиции, което да послужи пред органите на изпълнителната власт за оказване на съдействие на инвеститора. Намалихме праговете за инвестиция за приоритетни инвестиционни проекти в сферата на преработващата промишленост, развитието на индустриални зони и технологични паркове. За първи път приложихме мярката по Закона за насърчаване на инвестициите за частично възстановяване на направените от инвеститора на разходи за осигурителни вноски за работниците и служителите, заели новите работни места при изпълнение на инвестиционен проект, като между насърчените са девет проекта във високотехнологични производства и услуги и един в община с висока безработица.

2.1. Индустриални зони

Само през последната година в съществуващите свободни индустриални зони са сключени 15 договори с фирми в областта на производството, строителството и търговията.

153 млн. лв. инвестиции и 1650 работни места се очаква да се открият в трите индустриални зони в Божурище (София), Телиш (Плевен) и Бургас.

В Божурище, чиято първа копка беше през лятото на 2013 година, през м. септември тази година ще заработи предприятието на първият инвеститор в зоната - немската фирма Бер Хелла Термоконтрол. Инвестицията е за 42.5 млн. лева, при която се очаква да бъдат създадени нови 350 работни места. Паралелно вече своите производствени мощности проектират и други пет български високотехнологични компании с общо 250 заети. В напреднала фаза са и преговори с над 13 български и чуждестранни компании, които да намерят своето място в индустриалните зони.

2.2. Сертифицирани инвеститори

От началото на мандата са издадени 17 сертификата за клас инвестиция (16 за клас А и 1 за клас Б) за проекти на стойност **137.32 млн. лв., създаващи 3423 нови работни места.**

2.3. София Тех Парк

Привлечен бе първият частен инвеститор в Научно-технологичния парк – „София Тех Парк“, а именно българската компания „Уолтопия“, световен лидер в изграждането на стени за катерене. Инвестицията се очаква да е на стойност 15 млн. лв., от които 7.5 млн. лв. за научно-развоен център. Благодарение на усилията на правителството в рамките на 2 години чрез „София Тех Парк“ АД ще бъдат инвестирани над 100 млн. лв. в българската икономика, които ще гарантират икономически растеж и привличане на значими чужди инвеститори.

3. Външноикономическа политика

- СТИВ - разкрити **20 нови служби за търговско-икономически връзки** в бързорастящи пазари от Азия, Близкия Изток и Африка.
- Разработени **2 нови финансови инструмента** осигуряващи достъп до финансиране на малки и средни предприятия
- **4000 малки и средни предприятия**, които досега не са изнасяли, но имат потенциал за експорт ще бъдат подкрепени от търговските служби на МИЕ за намиране на пазари извън страната

Основната цел на външноикономическата политиката на МИЕ бе **диверсификацията на международните пазари** за българските стоки и услуги чрез излизане на нови перспективни пазари в Северна Африка, Близкия Изток, Азия и разширяване на традиционни като Украйна, страните от централна Азия и ОНД.

Прекият резултат от водената политика е 7% ръст на износа за 2013 спрямо 2012 и постигане на максимална абсолютна стойност на износа от 22 млрд. евро за последните 15 години.

МИЕ защити пред Министерски съвет и получи одобрение на политиката си относно необходимостта от **разкриването на 20 нови служби за търговско-икономически връзки (СТИВ) в бързорастящи пазари от Азия, Близкия Изток и Африка**. Създадени бяха предпоставки за излизане на 20 перспективни пазари за България: ОАЕ, Оман, Саудитска Арабия, Катар, Иран, Ирак, Алжир, Тунис, Гана, Ангола, Пакистан, Индонезия, Тайланд, Малайзия, Армения, Туркменистан, Монголия, САЩ-Чикаго, Унгария и Кипър.

Вече са изпратени търговски представители в 4 от новите дестинации: Ирак, Иран, Армения и Унгария.

Съвместно с работодателски организации под формата на публично-частно партньорство са назначени и допълнителни търговски представители в най-перспективните ни пазари Китай и Виетнам.

Дирекция Външноикономическа политика създаде **нова форма на планиране и отчитане дейността на СТИВ**, която се отличава от съществуващата с това, че за пръв път въвежда индивидуални задачи в зависимост от страната, въвежда основни индикатори за оценка, като брой нови български фирми, които със съдействието на СТИВ са осъществили износ за съответната страна, участвали са в тръжни процедури, реализирали са участия в търговски, инвестиционни и туристически панаири и изложения и т.н. Основната цел е постигането на максимална прозрачност относно ефективността от дейността на СТИВ и оценка приноса на всеки един от тях в развитието на търговията, инвестициите, туристообмена със съответната страна.

През изминалата година **МИЕ разработи 2 нови финансови инструмента осигуряващи достъп до финансиране на малки и средни предприятия**: Предекспортно финансиране и Импортно финансиране. За реализация на външно-търговските договори бе осигурен кредитен таван от 5 млн. евро при фиксирана лихва от 4.5% с обезпечение застрахователна полица на търговският договор от Българската Агенция за Експортно Застраховане (БАЕЗ) в размер до 1% и кредит от Българска Банка за Развитие (ББР) в размер от 3.5%.

За реализацията на основната цел свързана с **интернационализацията на бизнеса** бяха идентифицирани **4000 малки и средни предприятия**, които имат потенциал за експорт, но до сега не са осъществявали външотърговска дейност. МИЕ разработи план за тяхното обучение и възложи на СТИВ пряката задача за намиране на външно-търговски партньори за успешна реализация на търговски договори.

В изминалия период МИЕ проведе политика на подобряване на съществуващата и създаване на нова международна договорна правна основа в областта на външноикономическите отношения на страната. Беше възстановена работата на двустранните **междуправителствени комисии по**

технико-икономически въпроси с държавите извън ЕС. Бяха подписани споразумения по насърчаването на стокообмена, защитата на инвестициите, избягването на двойното данъчно облагане, развитието на проекти в областта на енергетиката, туризма, инфраструктурата и селското стопанство с Ирак, Алжир, Катар, Китай, Индонезия, Хърватия, Беларус, Казахстан и Туркменистан.

В резултат на проведените сесии на междуправителствените комисии с някои от страните бяха създадени **постоянно действащи експертни комитети** за наблюдение: например с Алжир, както и бяха създадени възможности за учредяване на **смесени бизнес съвети и камари**, например с Катар, Ирак, Алжир.

МИЕ работи активно по развитие на **договорноправна база**, която да предостави благоприятни възможности за българския бизнес на чуждите пазари и извън работата на смесените междуправителствени комисии. В резултат на това бяха подписани Споразумения за икономическо сътрудничество с Босна и Херцеговина и с Ирак; Меморандум за икономическо сътрудничество с китайската провинция Анхуей; Нов модел за търговско-икономическо сътрудничество между България и Виетнам; Меморандуми за сътрудничество в областта на туризма с Руската федерация, Алжир, Виетнам и Китай и Индонезия; Меморандум за разбирателство относно газовата интерконекторна връзка между България и Турция. След съгласуване с ЕК през пролетта на настоящата година бяха подновени преговорите за подписване на споразумения за взаимна защита и насърчаване на инвестициите с Босна и Херцеговина, Косово и Черна гора.

Реализирани бяха **посещения на политическо ниво** с водещи теми по въпросите на икономическото сътрудничество със САЩ и с водещите партньори от Европа: Италия, Германия, Австрия, Франция, Швейцария, Унгария, Словакия, Сърбия, Турция, Хърватия, Босна и Херцеговина; със стратегически партньори от Азия: Китай, Индия, Виетнам, Япония, Република Корея; със страните от Близкия Изток: Саудитска Арабия, Катар, Обединените арабски емирства, Ирак, Израел.

МИЕ проучи и възможността и **предприе конкретни действия за участието на България в: електронна платформа за търговия, инвестиции и възлагане на обществени поръчки на малки и средни предприятия в рамките на ЕС.** Платформата е разработена от банките за развитие на Франция и Германия и към тях по-късно е присъединена Испания, а Италия и България са в процес на присъединяване. Платформата предоставя на българските МСП възможност да интернационализират своята дейност и да спестят много разходи свързани с традиционното участие в панаири и изложения и бизнес мисии.

4. Малки и средни предприятия и иновации

- Приета **Национална стратегия за насърчаване на малките и средните предприятия (МСП) за периода 2014-2020 г.**
- Разширен достъп до финансиране чрез **Българската банка за развитие (ББР)** чрез стартирането на **фонда за капиталово участие при новостартиращи малки и средни предприятия.**
- Отпуснати **20 млн. лв. за иновационни дейности.**
- **52 договора** за получаване на държавна субсидия на обща стойност **близо 10 млн. лева** в резултат на Седмата конкурсна сесия на **Националния иновационен фонд.**
- Отпуснати **4,4 милиона лева** за членство на България в Европейската космическа агенция, схема за трансфер на знания към предприятията (ваучерна схема), създаване на Акселератор

България в Силициевата долина, Калифорния САЩ, проект "ТЕХНОСТАРТ" за насърчаване на иновационната активност на студентите и току-що завършили висшето си образование млади хора, в това число български студенти в чужбина.

Развитието на малките и средни предприятия, чрез осигуряване на по-добри възможности за финансиране и условия за реализиране на тяхната дейност, бе основна цел на нашата политика спрямо малките и средните предприятия.

Приета бе **Национална стратегия за насърчаване на малките и средните предприятия (МСП) за периода 2014-2020 г.** и бе **разширен достъпът до финансиране чрез Българската банка за развитие (ББР) чрез стартирането на фонда за капиталово участие при новостартиращи малки и средни предприятия.**

През 2013 г. правителството отпусна **20 млн. лв. за иновационни дейности. 10 млн. лв.** от тях бяха отпуснати на **Националния иновационен фонд.** През февруари 2014 г. обявихме **Седмата конкурсна сесия на НИФ.** Бяха подадени 152 проекта на български фирми. Класирани бяха **52 кандидати** за получаване на държавна субсидия **на обща стойност близо 10 млн. лева,** сред които 46 научноизследователски развойни проекти и 6 проекта за техническа осъществимост.

На 31 юли 2014 г. бяха връчени договорите за финансиране на класираните кандидати. Одобрените проекти обхващат 10 сектора: машиностроене, електроника и електротехника, фармацевция, хранително-вкусова промишленост, информационни и комуникационни технологии в сферата на предприятията, творчески индустрии и др.

Активно работихме и подготвихме План за действие за реиндустриализация 2014 г. - 2015 г. и Иновационната стратегия за интелигентна специализация.

През месец април 2014 бяха отпуснати **4,4 милиона лева** за следните проекти – **членство на България в Европейската космическа агенция** със сумата от 2 600 000 лв., **схема за трансфер на знания към предприятията (ваучерна схема)** - 1 милион лева, създаване на **Акселератор България в Силициевата долина, Калифорния САЩ** със сумата 300 хил. лева, проект **"ТЕХНОСТАРТ"** за насърчаване на иновационната активност на студентите и току-що завършили висшето си образование млади хора, в това число български студенти в чужбина.

5. Управление на държавните предприятия

- Преструктуриране и стабилизиране на „ВМЗ“ ЕАД като са осигурени нови **поръчки на стойност 75 млн. лв.** Към момента в предприятието **работят 2387 души,** от които **341 нови работни места.**
- Стартирана е процедура за **технологично и организационно преструктуриране на „Ел Би Булгарикум“ ЕАД.**

Държавата се намеси като регулиращ фактор при оздравяването на ключови предприятия за българската икономика. Водехме се от нашата увереност, че държавата може да помогне и, че когато пазарите не функционират, държавата може да бъде регулиращият фактор.

Доказателство за това е програмата за реструктуриране на „ВМЗ“ ЕАД, чрез която бе избегнат фалит на държавното дружество и бяха осигурени нови **поръчки в размер на 75 млн. лв.** Към момента в предприятието **работят 2387 човека**, като са **разкрити нови 341 работни места**.

Реализира се и програма за реструктуриране и оздравяване на „Монтажи“ ЕАД. Изплатени са в значителна степен дължимите възнаграждения и са погасени публичните задължения на дружеството в размер на милиони левове. Дружеството вече е пълноправен играч на пазара на обществените поръчки и се конкурира с най-големите частни предприемачи.

Стартирахме процедура за технологично и организационно реструктуриране на „Ел Би Булгарикум“ ЕАД, в изпълнение на проект по ОП „Конкурентоспособност”.

В зона „София - Божурище“ се процедира изпълнението на проекта с немски инвеститор - „Бер-Хелла Термоконтрол“ за проектиране и производство на контролни табла за автомобилни климатични системи, като строителството стартира през юли 2013 г. Очаква се да бъдат открити около 350 нови работни места и да бъдат инвестирани 42,5 млн. лева.

6. Концесии

- За периода юни, 2013 г. - юли, 2014 г. **81,7 млн. лв. с ДДС събрани концесионни възнаграждения.**
- **Усвоени 870 580 лв. от банкови гаранции** на концесионери, неизпълняващи задълженията си.
- Създадена постоянно действаща **група по проблемите на незаконния добив.**

В областта на концесиите основната ни цел бе защитата на интересите на държавата и гражданите. Ето защо извършихме цялостен анализ и контрол по изпълнението на концесионните договори за подземни богатства.

За периода юни, 2013 г. - юли, 2014 г. **събрахме 81,7 млн. лв. с ДДС концесионни възнаграждения. Усвоихме 870 580 лв. от банкови гаранции** на концесионери, неизпълняващи задълженията си.

Преустановихме практиката на забавяне на съгласуването на Годишни работни проекти, т.е. прекратихме възможността концесионерите да работят извън нормативните правила.

Създадохме постоянно действаща група по проблемите на незаконния добив, която има за цел да извършва проверки по сигнали за незаконен добив съвместно с НАП, ДАИ, Агенция Митници и МВР.

Разработихме проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за подземните богатства, който е приет на първо четене от Народното събрание. С промените се въвеждат точно и пълно изискванията на Директива 2006/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета на ЕС относно управлението на отпадъците от миннодобивните индустрии и за изменение на Директива 2004/35/ЕО.

Приехме и влезе в сила забавената три години **Наредба за изискванията към обхвата и съдържанието на работните проекти за търсене и проучване на подземни богатства** към Закона за подземните богатства. Липсата на регламентация досега беше довела до порочната практика да се бави представянето на работни проекти от страна на концесионерите, а администрацията да бави съгласуването.

7. Оперативна програма „Конкурентоспособност“, 2007 – 2013 г.

- В периода 1 юни 2013 г. – 31 юли 2014 г. сключените **нови договори** с бенефициенти са **780 на стойност 602 млн. лв.**
- Изплатени близо **523 млн. лв.**, което представлява **над 57 %** от общите плащания.
- За 2013 г. бяха спасени **100 млн. лв.** - констатиран риск от загуба на средства

Благодарение на оптимизираните процедури и ускорени процеси по разглеждане на междинни/финални отчети и извършване на плащания, само за периода **1 юни 2013 г. – 31 юли 2014 г. сключените нови договори с бенефициенти са 780 на стойност 602 млн. лв.** (35,71% от общата стойност на сключените договори без средствата за финансови инструменти).

Към бизнеса и публичните бенефициенти ефективно бяха изплатени близо **523 млн. лв.**, което представлява **над 57 %** от общите плащания от 908 млн. лв. /без плащанията по Приоритетна ос 3 „Финансови ресурси“, които са 683 млн. лв./ от началото на ОП „Конкурентоспособност“.

За **2013 г. бяха спасени 100 млн. лв. - констатиран риск от загуба на средства** поради неразплащането им във връзка с правилото „N+2/N+3“ за 2013 г., като са положени сериозни усилия за спасяването на рисковите 120 млн. лв. за 2014 г., които няма да бъдат загубени при запазване на добрата организация на процесите.

ОП „Конкурентоспособност“ е предпазена от спиране на средствата и/или финансови корекции, като в тази връзка беше прекратена последната процедура за Технологична модернизация и не бяха сключени договори. Европейската комисия е предупредена за взетото решение от Управляващия орган на ОПК.

Сред причините да се предприемат действията по прекратяването на тази конкретна процедура, са доброто управление и контрол на системите на ОПК, поради което навреме са констатирани слабостите и са взети нужните мерки за тяхното предотвратяване.

От началото на програмния период 2007 – 2014 г., по Оперативна програма „Конкурентоспособност“ са обявени процедури за финансиране на проекти на обща стойност 113% от бюджета на програмата (2,272 млрд. лв). Сключени са **над 3100 договори** за финансиране **на стойност 2,369 млрд. лв**, което е **над 104% от общия бюджет** на ОП „Конкурентоспособност“, като от тях са изплатени **1,591 млрд. лв.** (908 млн. лв. за бенефициенти и 683 млн. лв. за финансови инструменти) към бенефициентите.

8. Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“, 2014 – 2020 г.

- **Новата Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ е приета от Министерския съвет на 21 май 2014 г. и е изпратена за окончателно одобрение от службите на ЕК.**
- Избягнат е риск 2014 г. да бъде нулева. Подготвени са новите процедури, които да се обявят през 2014 г.

При встъпването си в длъжност, министъра на икономиката и енергетиката Драгомир Стойнев оттегли от Брюксел, изготвената от предишното ръководство концепция на нова Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 г. Концепцията не беше одобрена от представителите на бизнеса, асоциациите на МСП и всички други заинтересувани страни, защото се базираше основно на изграждане на големи инфраструктурни проекти – технологични паркове и на финансови инструменти.

След проведен широк кръг консултации с представителите на бизнеса е изготвена нова концепция, на база на която е разработена новата Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“. Проектът е разработен при спазване принципа на партньорство, като целта на новата оперативна програма е постигане на баланс между мерките, които имат бърз и непосредствен ефект върху бизнеса (напр. технологично обновление, въвеждане на международни стандарти и сертификация, интернационализация), и такива, които изискват по-дълъг период за постигане на определен резултат и по-големи инвестиции (инфраструктура за иновации и изследвания, развитие и внедряване на иновации).

Новата Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ е приета от Министерския съвет на 21 май 2014 г. и е изпратена за окончателно одобрение от службите на ЕК.

Ръководството предприе и необходимите действия по подготовка на **нови процедури**, които да обяви през 2014 г. по новата ОП „Иновации и конкурентоспособност“, **за да не реализира 0-ва година.**

9. Политика за потребителите

- Изготвени и приети промени в Закона за защита на потребителите.
- Засилена е ролята на секторните регулатори (КРС, ДКЕВР, КФН).
- През 2013 г. започна процедура за промяна на общите условия за работа с потребителите на електроразпределителните дружества и крайните снабдители.
- Стартира изготвянето на **Национална програма за финансово образование на потребителите на финансови услуги.**
- **Подобрен и облекчен достъпът** на българските производители до търговската мрежа на някои от големите търговски вериги.

По отношение на политиката за потребителите изготвихме и бяха приети промени в **Закона за защита потребителите**, с които се регулират договорите извън търговския обект, договорите от разстояние, подобрени са гаранциите по отношение на общата безопасност на стоките и услугите, облекчени са критериите за признаване на представителност на организациите за защита на потребителите.

Засилена е ролята на секторните регулатори (КРС, ДКЕВР, КФН) за защита на потребителите и подобряване на тяхната взаимна работа с Комисията за защита на потребителите.

През 2013 г. започна процедура за промяна на общите условия за работа с потребителите на електроразпределителните дружества и крайните снабдители, която е насочена изцяло в повишаване на правата на потребителите и постигане на равнопоставеност.

За първи път стартирахме изготвянето на **Национална програма за финансово образование на потребителите на финансови услуги**, като нейната цел е да се идентифицират проблемите, да се очертаят целевите групи и да се дефинират конкретните мерки и отговорни институции за реализирането им.

След проведения активен диалог на правителството с големите търговски вериги **бе подобрен и облекчен достъпът на българските производители до търговската мрежа на някои от тях.**

II. ЕНЕРГЕТИКА

1. КОНСТАТАЦИИ НА ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ

Изпълнение на основна част от препоръките на ЕК, направени в края на май 2013 г. в посока либерализиране на пазара, диверсификация и реформи за стабилизиране на енергийната система.

Оспорване на препоръките на ЕК за разпродажба на държавни активи в енергетиката и за разформироване на БЕХ.

Прекратени са и две наказателни процедури за частично транспониране на Третия Енергиен Пакет.

През април 2013 г., по молба на служебния министър на икономиката и енергетиката Асен Василев, **Европейската комисия чрез експерти на ГД „Енергетика” и ГД „Конкурентоспособност”, проведеха две мисии за анализ на българския енергиен сектор.** В резултат ЕК изготви **анализ с констатации и препоръки**, който отчита състоянието му преди съставяне на правителството на Пламен Орешарски и представлява насочващ документ за реформи на българския енергиен сектор. Констатациите от анализа показват следното:

- Електроенергийният пазар в България следва хибридният модел - част от сделките за продажба на електрическа енергия се извършват по регулирани цени, а останалата част се търгува на либерализирания пазар по свободно договорени цени. Малкият дял на свободния пазар в България означава, че пазарните сигнали не могат правилно да изпълнят функциите си за осигуряване на ефективност на пазара.
- Българската електроенергийна система в началото на 2013 г. има **значителен свръх-капацитет**. Това частично е причинено от икономическата криза и намаляването на вътрешното потребление и на износа, от една страна, а от друга от приетите със ЗЕ преференциални условия за изкупуване на електроенергията от възобновяеми източници.

- Регулираната част на пазара е организирана така, че **най-икономически ефективните централи не се диспечират първи**. Вместо това има диспечирание на базата на регулирана квота и приоритетни цени, фиксирани от регулатора, които не са задължително свързани с произхождащите разходи.
- Регулираната цена, на която НЕК ЕАД продава, е на принципа, базиран на средното ниво на различните цени на електрическата енергия, изкупена от различни производители. Въпреки това, в последните години се казва, че **НЕК ЕАД оперира при нарастващ дефицит**. Най-голяма част от загубите се дължи на различни компенсаторни механизми.
- Допълнителните такси, които са дължими от износителите, **поставят износа в по-неблагоприятно положение**. Износът през първата четвърт на 2013 г. е паднал с 40% в сравнение със същия период на 2012 г.

Над 80% от препоръките на ЕК са изпълнени в рамките на една година. Прекратени са и две наказателни процедури за частично транспониране на Третия Енергиен Пакет за вътрешния енергиен пазар (2009/72/ЕС и 2009/73/ЕС).

2. СЪСТОЯНИЕ НА СЕКТОРА В ПЪРВО ПОЛУГОДИЕ НА 2013 Г.

- **Намаление на консумацията** на електроенергия
- **Дългосрочни договори** за изкупуване на електроенергия по високи преференциални цени на регулиран пазар от централите „Ей и Ес 3С Марица изток 1” ЕООД и „КонтурГлобал Марица изток 3” АД и ВЕИ производители
- **Реален риск от скок на цената на електрическата енергия** на регулирания пазар
- Замразяване на износа на електроенергия с налагане на експортна такса в размер **на 34,26 лв. през 2012 г.**
- Недалновидните решения за **повишаването на дивидента от 50% на 80% от печалбата** от всички дружества в групата на БЕХ

През последните години дружествата в енергийния сектор функционираха при изключително трудни пазарни и икономически условия, които доведоха до ликвидни затруднения в енергийния сектор, **чийто пик беше достигнат през първата половина на 2013 г.**

Бяхме свидетели на значителното и трайно намаление на консумацията на електроенергия, продиктувано от свитото потребление, вследствие на финансовата и икономическа криза, както и излизане от пазара на големи консуматори на електроенергия (Кремиковци). Това, обвързано със стремежа на групата за либерализиране на енергийния пазар в България, (клиентите на средно напрежение бяха прехвърлени на свободен пазар) наложи редуциране на квотата на НЕК ЕАД като обществен доставчик.

Реален риск за скок в цената на електрическата енергия на регулирания пазар с над 20% и преки негативни последици върху домакинства и бизнес

В същото време трябваше да бъдат спазени ангажиментите на НЕК ЕАД за изкупуване на цялото количество ел. енергия и разполагаемост по дългосрочните договори с „Ей и Ес 3С Марица изток

1” ЕООД и „КонтурГлобал Марица изток 3” АД. Електрическата енергия, която подлежи на задължително изкупуване от двете централи, представлява близо 50% от общото потребление на този сегмент от пазара при цени със средно 40% над цената, по която НЕК ЕАД продава ел. енергия на регулиран пазар.

Задължителните ангажименти на НЕК ЕАД за приоритетно изкупуване на ел. енергия от ВИ по преференциални цени допълнително влошиха ликвидността на компанията, особено след като през 2012 г. **ВИ централите достигнаха инсталирана мощност от 1 651 МВт.** През периода 2009 г. – 2012 г. **са въведени в експлоатация близо 80%** от централите, използващи вятърна и слънчева енергия в страната. **Средната преференциална цена на ВИ производителите е 3 пъти по-висока от цената, по която НЕК ЕАД продава ел. енергия на регулиран пазар.**

Намаленото количество на потребена ел. енергия на местния пазар (4,26%, спрямо 2012 г.) не успя да се компенсира с ръст в износа, тъй като въведената експортна такса в размер на **34,26 лв. през 2012 г. практически замрази българския износ.**

В резултат само на по-горе изложеното, отражението във финансов аспект за НЕК ЕАД е **загуба от 197 млн. лв.**

Значително редуцираният износ през първата половина на 2013 г. и тенденцията на спад в консумацията на електроенергия, в условията на значително нарастване на мощностите подлежащи на задължително изкупуване, принуди **ЕСО ЕАД да наложи ограничения в диспечирането** на много мощности на минимален товар (АЕЦ и ТЕЦ), за да спазва **ангажиментите си по дългосрочните договори** за изкупуване на електроенергия (ВИ, ВЕКП, „Ей и Ес 3С Марица изток 1” ЕООД и „КонтурГлобал Марица изток 3” АД).

Негативно влияние върху състоянието на всички дружества в групата на БЕХ оказаха недалновидните решения относно **повишаването на дивидента от 50% на 80% от печалбата**, както и въведеното през 2012 г. **100% отчисление върху неразпределената печалба** от минали години. Това доведе до **увеличение на отчисления дивидент от дъщерните дружества от 37,9 млн. лв. през 2009 г. до 539,0 млн. лв. през 2012 г.** Негативният ефект от увеличаване дивидент е в размер на **181,0 млн. лв.,** внесени от БЕХ ЕАД.

Никой обаче не съобрази, че „неразпределена печалба” не означава наличие на свободни парични средства. В резултат на което, това необмислено и необосновано решение доведе до **увеличаване на вътрешногруповата задлъжнялост с 284,9 млн. лв.,** т.к. БЕХ ЕАД внесе сумите без да ги е получил от дъщерните дружества.

Само платеният през 2013 г. дивидент от БЕХ ЕАД беше в размер на 205,9 млн. лв.

Голяма тежест върху ликвидното състояние на дружествата в енергийния сектор оказват и непогасените задължения на **Топлофикация – София ЕАД** към Булгаргаз ЕАД за закупен природен газ, цедирани към БЕХ ЕАД, **надвишаващи 550 млн. лв.** Не е редно цялата вина за проблемите на дружествата да се хвърля върху регулатора, тъй като големите проблеми на дружеството, собственост на столична община, не идват от недалновидни решения на регулатора, а от факта, че за разлика от частните топлофикации (където събираемостта от крайните клиенти е над 90%) събираемостта на Топлофикация София ЕАД е в рамките на около 50%.

НЕК ЕАД - НЕК ЕАД беше поставена в ситуация, в която има ангажимент приоритетно да **изкупува все по-големи количества** (поради нарастването на присъединените ВИ производители) ел. енергия на **високи цени**, която впоследствие да **продава** на постоянно **свиващия се регулиран пазар**. Натрупаният **финансов дефицит** в резултат на изкупуването на електроенергия от **ВИ и ВЕКП е в размер на 435,0 млн. лв.**, а **допълнителните разходи**, предизвикани от закупената, но нереализирана разполагаемост от **ТЕЦ-овете с дългосрочни договори, е в размер на 340,0 млн. лв.** В същото време нямаше възможност да компенсират нарасналите разходи с приходи от свободен пазар, поради **високата експортна такса и неконкурентните цени**, по които се налагаше да продава. Предвид факта, че българските домакинства отделят по-голям дял от разполагаемия си доход за плащане на сметки за електричество в сравнение с останалите страни в ЕС, нямаше как да се очаква всички затруднения да се решат чрез повишаване на цената на енергията за битовите потребители.

Приоритетното диспечирание на инсталации (ВИ, ВЕКП ТЕЦ МИ 1 и 3), принуди ЕСО ЕАД да наложи **ограничения на производството на ТЕЦ Марица Изток 2 ЕАД и АЕЦ Козлодуй ЕАД**. **Загубите само на АЕЦ Козлодуй ЕАД** в следствие на ограниченията възлизат на **55,0 млн. лв.**

Състоянието на **ЕСО ЕАД** също беше влошено поради факта, че намалението на работата на централите доведе до **по-ниски приходи от такса достъп в размер на над 90,0 млн. лв.** в сравнение с 2012 г. Значителният **спад в износа** на електрическа енергия пък го **лиши от реализиране на приходи** от предоставяне на трансграничен капацитет.

Намаленото производство на електроенергия от ТЕЦ-овете в комплекс Марица Изток доведе и до неизпълнение на прогнозните заявки към Мини Марица Изток ЕАД (ММИ ЕАД) за енергийни въглища от електроцентралите. Това от своя страна резултира в **намаляване на производството на въглища в ММИ ЕАД**, като отчетеният добив на дружеството за първите три месеца на 2013 г. бяха 5 884 хил.т. В същото време **актуализираната прогноза за годишен добив на въглища беше намалена до безпрецедентно ниско ниво от 23 285 хил. т.** Дружеството не успя да подготви необходимата откривка и подложи на риск осигуряването на сигурността на бъдещите доставки на лигнитни въглища. Същевременно специфичната дейност на дружеството, налага годишно да се заделят **над 100,0 млн. лв. нужни за инвестиции и ремонти.**

Не малка тежест върху дружествата в енергийния сектор оказват и постоянно **нарастващите непогасени задължения на Топлофикация София ЕАД** към Булгаргаз ЕАД за закупен природен газ, цедирани към БЕХ ЕАД и **надвишаващи 550,0 млн. лв.** Това от своя страна причинява системни **затруднения** на газовия доставчик при разплащането на своите задължения по договорите за доставка, както и при **нагнетяването** на необходимите количества природен газ в **ПГХ Чирен.**

3. ПРЕДПРИЕТИ МЕРКИ ЗА СТАБИЛИЗИРАНЕ НА СЕКТОРА

Намалено с 50% задължението за закупуване на студен резерв

Цената на НЕК ЕАД, в качеството му на обществен доставчик беше повишена до 114,30 лв./МВтч.

Експортната такса беше намалена от 34,26 лв./МВтч на 6,91 лв./МВтч.

Цената на въглищата в Мини Марица Изток 2 бе повишена от 71,50 лв./ТУГ на 75,00 лв./ТУГ, а през 2014 г. от 75,00 лв./ТУГ на 77,00 лв./ТУГ.

БЕХ записа успешна облигационна емисия, с падеж ноември 2018 г. в размер на 500 милиона евро

Разделяне на НЕК ЕАД в ЕСО ЕАД

Стартираха Балансиращ пазар и Борсов пазар на електрическа енергия

С влизането в сила на **новия регулаторен период от месец август 2013 г.** с решение на Министъра на икономиката и енергетиката беше **намалено с 50% задължението за закупуване на студен резерв** от производители на електроенергия, което допълнително оптимизира разходите в електроенергийната система, без да се застрашава нейната сигурност. **Намалението е от 1040 МВт на 500 МВт.**

Цената на НЕК ЕАД, в качеството му на обществен доставчик беше **повишена до 100,43 лв./МВтч за регулаторния период 2013/2014 г. и до 114,30 лв./МВтч за регулаторния период 2014/2015 г.**

Експортната такса беше намалена **от 34,26 лв./МВтч на 6,91 лв./МВтч.**

Беше въведено **ограничение на обема** на изкупуваната по преференциални цени електрическа енергия, произведена по **високоэффективен комбиниран начин.**

Влошената ликвидност на Мини Марица Изток ЕАД и необходимостта от финансов ресурс наложи да се направи преглед на утвърдената през 2010 г. продажна **цена за лигнитни въглища** и от 01.09.2013 г. тя бе повишена **от 71,50 лв./ТУГ на 75,00 лв./ТУГ.** Цената бе допълнително увеличена през **2014 г. от 75,00 лв./ТУГ на 77,00 лв./ТУГ.**

През октомври 2013 г. БЕХ ЕАД успешно приключи предварителното записване на **облигационна емисия**, с падеж ноември 2018 г. в размер на **500 милиона евро.** След срещи с инвеститори във Франкфурт, Мюнхен, Лондон и Виена бяха подадени заявления в размер на над **1,2 милиарда евро, с което емисията бе презаписана 5 пъти.**

С приемането на Националния план за инвестиции и съответните нормативни документи по неговото прилагане през първите четири месеца на 2014 г. ТЕЦ Марица Изток 2 ЕАД успя да получи **3 931 881 бр. безплатни квоти** за емисии на парникови газове от вида EUA.

В края на 2013 г. със свое решение ДКЕВР разреши **прехвърлянето собствеността** на електропреносната мрежа от **НЕК ЕАД в ЕСО ЕАД** и издаде на дружеството лицензия за пренос на електроенергия. В началото на 2014 г. прехвърлянето на активите, свързано с преноса към ЕСО ЕАД, е вписано в Търговския регистър.

През юли 2013 г. бяха приети нови Правила за търговия с електрическа енергия, в резултат, на което се ускори процеса по стартиране на **Балансиращ пазар и Борсов пазар** на електрическа енергия.

БЕХ ЕАД предприе действия по организиране на **борсова търговия** на електрическа енергия в България, и през март 2014 г. ДКЕВР издаде лиценз за борсов оператор на електрическа енергия

на дружеството „Българска независима енергийна борса” ЕАД (**БНЕБ**) ЕАД, което е част от структурата на БЕХ ЕАД. Очакванията са борсовият пазар да стартира в **началото на 2015 г.**

От 1 юни 2014 г. стартира **балансиращ пазар** на електроенергия, операриан от ЕСО ЕАД.

Промени в регулаторната рамка - през втората половина на 2013 г. бяха направени изменения и допълнения на Закона за енергетиката, които отразяват настъпилите промени в пазара на електрическа енергия в страната, а именно увеличението на дела на свободния пазар, с включването на клиентите присъединени на СН, както и промените свързани с ценообразуването на електрическата енергия, отнасящи се до отпадане на съществуващите „добавки” към цената за пренос и справедливо разпределение на тежестта на разходите за т.н. „задължения към обществото” (ВЕИ, ВЕКП, Дългосрочни договори), между свободния и регулирания пазар. Също така със заповед на Министъра на икономиката и енергетиката наполовина беше **намален** изкупуваният от централите „студен резерв” от **1040 МВт на 500 МВт**, което допълнително оптимизира разходите в електроенергийната система, без да се застрашава нейната сигурност.

4. ПОСТИГНАТИ РЕЗУЛТАТИ

Потвърждаване на дългосрочния кредитен рейтинг на БЕХ ЕАД „ВВ+“ със стабилна перспектива за развитие.

Намалението на мощностите студен резерв от 1040 МВт на 500 МВт спести разходи за обществото в размер на над 60 млн. лв.

Намаляване на планираните загуби на НЕК ЕАД от 344 млн. лв. до 132 млн. лв. през 2013 г.

Увеличение на продажбите на ел.енергия и увеличение на приходите за първо тримесечие на 2014 г. с над 29 млн. лв за АЕЦ „Козлодуй“.

Мини Марица Изток ЕАД отчита ръст на приходите от продажба на лигнитни въглища с близо 10,0 млн. лв.

В резултат на **увеличението на продажната цена** на НЕК ЕАД, в качеството му на обществен доставчик на **100,43 лв./МВтч.** от 01.01.2014 г. се очаква до края на регулаторния период 30.06.2014 г. дружеството да реализира **по-високи приходи** от продажби на регулиран пазар в размер на около **74 млн. лв.**

След влизането в сила на промените в Закона за енергетиката, свързани с намаляването на таксата за износ на електрическа енергия, се наблюдават следните положителни тенденции:

- Реализиране на допълнителни приходи за НЕК ЕАД през 2013 г. от свободния пазар в размер на 48 млн. лв. благодарение на нарастването на продадените количества електроенергия. За първите седем месеца на 2013 г. бяха изнесени 1 957 976 МВтч електроенергия, а след намаляването на експортните такси, за периода август-декември 2013 г. износьт достигна до 4 241 006 МВтч.

- Намалението на мощностите студен резерв от 1040 МВт на 500 МВт закупувани от производители на електроенергия спести разходи за обществото в размер на над 60 млн. лв.
- Отчетеният през 2013 г. от Мини Марица Изток ЕАД ръст на приходите от продажба на лигнитни въглища в резултат на повишението на цената през същата година е близо 10,0 млн. лв. Очакваните допълнителни приходи от продажби след повишението на цената до 77 лв./ТУГ възлизат на около 7,5 млн. лв само за оставащите месеци на 2014 г.
- Въведеното ограничаване на обема на изкупуваната по преференциални цени електрическа енергия, произведена по високоефективен комбиниран начин ще доведе до намаляване на разходите на НЕК ЕАД с близо 40 млн. лв. на година.
- Като резултат от участието на НЕК ЕАД в балансиращия пазар, чрез ВЕЦ и ПАВЕЦ се очаква компенсиране на част от разходите за ПАВЕЦ за около 30-35 млн. лв. и реализиране на приходи от балансираща енергия от ВЕЦ за около 100 млн. лв. на година.
- Увеличаване на натоварването на производствените мощности в комплекса „Марица изток“
- За АЕЦ Козлодуй ЕАД ефектът от намалените експортни такси е:
  - **Увеличение на продажбите** на ел.енергия за 2013 г. в размер на **413 125 МВтч (27,5% спрямо 2012 г.)**, което намира отражение в увеличение на приходите с над **25 млн. лв.** (24,5% спрямо 2012 г.)
  - **увеличение на приходите** за първо тримесечие на 2014 г. с над **29 млн. лв.**, което представлява ръст от 156% в сравнение със същия период на миналата година (от 18 582 хил. лв. на 47 629 хил. лв.)

Процесът на разделяне на ЕСО ЕАД и НЕК ЕАД във връзка с прилагането на изискванията на Третия енергиен либерализационен пакет на ЕС и произтичащата от това необходимост от разделянето на активите и прехвърляне на собствеността по пренос на електрическа енергия от НЕК ЕАД към независимия преносен оператор, се осъществи изключително посредством съвместните усилия на експерти от БЕХ, НЕК ЕАД и ЕСО ЕАД, **без да бъдат ангажирани външни консултанти**, като по този начин бяха **спестени над 2 млн. евро**. **Спестени са и глоби в размер на 8 500 евро на ден** при неизпълнение на директивата на Европейската Комисия.

Извършените плащания към **консултантите** преди договора с тях да бъде прекратен бяха на стойност **1,96 млн. евро без да бъде постигнат желаният резултат**.

Промените в **регулаторната рамка бяха оценени положително** от международната кредитна **агенция Fitch**, според която промените ще доведат до **по-висока рентабилност** на групата на БЕХ през втората половина на 2014 г.

От началото на 2013 г. БЕХ ЕАД има **присъден кредитен рейтинг** от международната рейтингова агенция **Fitch** и състоянието на групата е обект на мониторинг от страна на агенцията. Последният доклад беше публикуван преди няколко дни и основните точки по него са:

- Потвърждаване на дългосрочния кредитен рейтинг на БЕХ ЕАД „**BB+**“ **със стабилна перспектива за развитие**.
- FitchRatings оценява **ликвидността на групата** в средносрочен план като **достатъчна**.

- **Задлъжнялостта** на БЕХ ЕАД и дъщерните дружества е в рамките на **приемливите нива** и не се очакват проблеми с обслужването ѝ.
- Като благоприятно, агенцията отчита **намаления размер на капиталовите разходи** и стремежа към **подобряване на финансовите резултати** от дейността, включително и **адекватните усилия** за доброто управление на ликвидността в групата.
- Поставена е **положителна оценка на мениджмънта на БЕХ ЕАД** за постигнатата диверсификация относно ефективното управление на паричните наличности на групата и намаляването на риска от концентрация на средства в една финансова институция.
- Отбелязан е и постигнатият **напредък по отношение на либерализацията** на пазара на електроенергия чрез увеличаващия се дял на пазарно-ориентирано ценообразуване в сектора. **Позитивно** е оценена стратегията на групата за **привличане на финансиране**, свързана и с успешното пласиране на **облигационната емисия**.

Облигационната емисия, която БЕХ ЕАД пласира през изминалата година осигури **паричен ресурс в размер на 973,4 млн. лв.** Той беше използван за стабилизиране на дружествата и **подпомагане** на развитието на **енергийния сектор** като цяло.

Повишението на приходи от продажби, следствие на **ръста в добива на въглища** и **новата продажна цена** на продукцията доведоха до **стабилизиране** на състоянието и паричния баланс на **Мини Марица Изток ЕАД**. Това спомогна предприемането на конкретни действия по **реализирането на инвестиционни и ремонтни програми** на дружеството.

Непрекъснатата експертна и финансова подкрепа от страна на БЕХ ЕАД към НЕК ЕАД заедно със законите и регулаторните промени, направени след втората половина на 2013 г. доведоха до силно намаляване на предвидения отрицателен резултат на НЕК ЕАД от 334 млн. лв. на 133 млн. лв. през 2013 г.

Въпреки вложените усилия от страна на МИЕ и БЕХ ЕАД за реализирането на промените, целящи стабилизирането на НЕК ЕАД, наличието на **дългосрочни договори** за изкупуване на електроенергия от ТЕЦ, както и **договори с преференциални цени** води до натрупване на отрицателен финансов резултат за НЕК ЕАД. Преодоляването на тези негативни фактори е предизвикателство пред ръководството на БЕХ ЕАД, за които ще се търси подкрепа и от страна на МИЕ.

5. ПРОЕКТИ

Изпълнени строително-монтажни работи по наземната част на **българо-румънската връзка** на територията на България

Избран е изпълнител на проект „Проектиране, упражняване на авторски надзор и консултантски дейности на строеж „**Междусистемна газова връзка България – Сърбия** на българска територия”.

Изготвена и приета екологична оценка съгласно Закона за опазване на околната среда за изграждането на **междусистемната газова връзка с Гърция**.

Стартират реални действия за изграждането на междусистемна **газова връзка България - Турция** - подписан е Меморандум за разбирателство и започна работа по предварително предпроектно проучване, в рамките на което да бъдат уточнени техническите аспекти на проекта и неговите финансови параметри

Ремонти и разширения на съществуващата вътрешна газопреносна система на България.

Разширение на газохранилището в Чирен.

Междусистемна връзка България - Румъния

Проектът се изпълнява съвместно от „Булгартрансгаз“ ЕАД и „Трансгаз“ С.А., съгласно подписан Меморандум за разбирателство на 01.06.2009 г. Реверсивната междусистемна връзка е с обща дължина 25 км, от които 15 км на българска територия, 7,5 км на румънска територия и 2,5 км подводен преход през р. Дунав.

Максималният капацитет на интерконектора е 1,5 млрд. м³/г (в посока от Р. България към Румъния), а минималният - 0,5 млрд.м³/г. (в посока от Румъния към Р. България).

На българска територия, строително-монтажните работи по наземната част на газопровода и ГИС Русе са изпълнени. Предстои да бъде приет от Държавна приемателна комисия.

Междусистемна връзка България – Сърбия

По инициатива на МИЕ е активирана работата със сръбската страна.

Избран е изпълнител на проект „Проектиране, упражняване на авторски надзор и консултантски дейности на строеж „Междусистемна газова връзка България – Сърбия на българска територия“. В процес е сключване на договор за предварително архелогическо проучване по трасето в българския участък.

Междусистемна връзка Гърция - България

За газопровода е изготвена и приета екологична оценка съгласно Закона за опазване на околната среда (ЗООС). При изготвяне на оценката е извършено 4-сезонно наблюдение на околната среда в територията на трасето. В момента в процес на приемане са изготвения ПУП и работен проект съгласно разпоредбите на ЗУТ. С Решение на Европейската комисия С(2010)5813, изменено със решение С(2012) 6405, за проекта е определено съфинансиране на стойност 45 милиона евро по Европейската енергийна програма за възстановяване (ЕЕПВ). Срокът за въвеждане в експлоатация, при липса на усложнения е втората половина на 2016 г.

Междусистемна връзка България – Турция

Междусистемната връзка България – Турция (ИТВ) е проект за развитие на междусистемната свързаност на мрежите на „Булгартрансгаз“ ЕАД и Боташ - Турция, чрез който да се осигури

възможност за доставка на количества природен газ до българската газопреносна система от всички настоящи и бъдещи входни точки и източници на турската газопреносна мрежа, оперирана от Боташ, в т.ч. азербайджански природен газ, LNG доставки от съществуващите терминали в Турция или други, като същевременно се повиши и капацитетът за пренос на природен газ в посока от България към Турция. Проектът е част от приоритетния Южен газов коридор.

На 28 март 2014 г. е подписан Меморандум за разбирателство относно проекта за изграждане на междусистемна газова връзка България - Турция между ресорните министерства на България и Турция, с който стартира нова фаза от изпълнението на проекта. В изпълнение на Меморандума е създадена съвместна работна група по проекта, в която от българска страна участват: „Булгартрансгаз“ ЕАД, „Български енергиен холдинг“ ЕАД, „Булгаргаз“ ЕАД, представители на Министерство на икономиката и енергетиката. Задача на съвместната група е да подготви предварително предпроектно проучване, в рамките на което да бъдат уточнени техническите аспекти на проекта и неговите финансови параметри.

Разширение на съществуващата газопреносна инфраструктура

По време на управлението на правителството Орешарски, бяха извършени редица ремонти и разширения на съществуващата вътрешна газопреносна система на България.

В процес на изграждане е газопровод високо налягане от Добрич до Силистра и АГРС "Силистра".

Разработен е проект за разширение на ПГХ „Чирен“, като същия е обявен за проект от „общ интерес“, съгласно Регламент (ЕС) 347/2013, в публикувания от Европейската комисия на 14 октомври 2013 г. списък с проекти от „общ интерес“ за ЕС.

Извършени са ремонтни работи в газопроводен участък от очистно съоръжение „Беглеж“ до очистно съоръжение "Нови Искър", реализиран е проект за постоянен двупосочен капацитет в съществуващата междусистемна точка на свързване между България и Гърция (Кула/Сидирокастро).

Същевременно беше продължена съвместната работа между МИЕ и Алианса на страните донори – Лондон и ЕБВР, като бяха подписани проекти, които ще се съфинансират от страните донори и ЕБВР, в размер на 80 млн. евро, в т.ч. газификация на Пирдоп, Копривщица, Банско и Разлог, газификация на битови абонати, подмяна на минно оборудване в комплекса „Марица Изток“, разширение на системата за управление на ЕЕС и др.

Южен поток

МИЕ и БЕХ извадиха проекта от точката на замръзване и постигнаха голям напредък с преговорите с руската страна. Беше даден реален старт на проекта.

В същото време българската страна бе изключително активна в работата по проекта в рамките на ЕК по изчистване на съществуващите регулаторни въпроси пред осъществяването му. Даването на мандат на ЕК да преговаря с руската страна за статута на газопровода на територията на ЕС в голяма степен ускори преговорите по проекта.

България стана основен партньор в коалицията от европейски държави, стоящи зад проекта заедно с: Австрия, Италия, Унгария, Словения, Хърватия и Гърция.

Българската страна и МИЕ в частност реагира в съкратени срокове на стартиралата от Европейската комисия наказателна процедура относно начина на формиране на проектната компания „Южен поток – България“ и провеждането на тръжните процедури по проекта Южен поток и защити решения и действия, предприемани от правителствата на Сергей Станишев и Бойко Борисов. В резултат на проактивните действия на МИЕ е осигурен активен работен диалог с представители на ЕК по затваряне на всички нерешени въпроси относно реализацията на газопровода на българска територия.

Основно предимство на "Южен поток" за България е диверсификацията на маршрута, като по този начин се избягват потенциални проблеми с една или друга транзитираща държава, но алтернативното трасе може да бъде от полза и при аварии, природни бедствия или терористични атаки. Допълнително се засилва геополитическата роля на страната ни, ставайки партньор от първостепенна важност не просто за Русия, но и за всички останали страни по трасето.

Газопроводът „Южен поток“ ще осигури инвестиции от 3 млрд. евро в България, а бюджетът ще получи данъчни постъпления и транзитни плащания, освен това газопроводът „Южен поток“ ще подобри енергийната инфраструктура на България и ще даде тласък за развитие на индустрията, а в социален аспект ще осигури 5 000 работни места. Един от важните социални ефекти е и подобряването на социалната инфраструктура в общините, през които преминава газопроводът, включително и намаляване на стойността на транспортиране на общата цена на газа за крайните потребители.

7-ми блок на АЕЦ „Козлодуй“

Взето е Решение на Министерския съвет за започване на преговори с „Уестингхаус Електрик Къмпани" ЛЛС за структуриране и финансиране на проект за изграждане на 7 блок в АЕЦ „Козлодуй“ по технология AP-1000 на Westinghouse Electric.

Потвърдени са постигнатите договорености в рамките на преговорите по условията на Акционерно споразумение между АЕЦ "Козлодуй" – Нови мощности ЕАД, АЕЦ "Козлодуй" ЕАД и „Уестингхаус Електрик Къмпани" ЛЛС по проекта „Изграждане на нова ядрена мощност в АЕЦ „Козлодуй“.

Одобряване от следващото правителство ще бъде условие Акционерното споразумение между АЕЦ "Козлодуй" – Нови мощности ЕАД, АЕЦ "Козлодуй" ЕАД и „Уестингхаус Електрик Къмпани" ЛЛС по проекта „Изграждане на нова ядрена мощност в АЕЦ „Козлодуй" да влезе в сила. Това постановява решение от заседание на Министерски съвет от 30 юли 2014 г., на което бе одобрен доклад на министъра на икономиката и енергетиката във връзка с подготовката му.

Проектът за изглаждане на нова ядрена мощност – 7 блок на АЕЦ „Козлодуй“ е стъпка към диверсификация в ядрената енергетика. Той ще създаде условия и възможности за развитие на ядрената енергетика и ключови проекти в сектора в бъдеще.

Очаква се в процеса на строителство да бъдат разкрити 20 000 преки и косвени работни места, както и да бъде създадена постоянна работа за над 1000 български инженери, енергетици и техници.

III. ТУРИЗЪМ

- За периода **януари – юни 2014 г.** България е посетена от 2 634 887 чуждестранни граждани /без транзитно преминалите/. Това е увеличение с 5.7% повече спрямо същия период на 2013 г.
- **Приходите** на България от международен туризъм за периода януари-юни 2014 възлизат на 1, 296 млрд лв. /662.8 млн.евро/, което е с 5,3% повече в сравнение със същия период на 2013 г.
- Приета бе **Стратегия за устойчиво развитие на туризма в България до 2030 г.**

За изминалата една година бе постигнат значителен напредък в сферата на туризма. По данни на Световната организация по туризма – ООН туристическата индустрия в България генерира 13,6% от БВП на страната ни. Туристическата индустрия на България се развива с най-бърз темп и изпреварва средноевропейския темп, който е около 4,4%.

Разработихме и бе приета след обществено обсъждане от Министерски съвет **Стратегия за устойчиво развитие на туризма в България до 2030 г.**, която има за цел да допринесе за трайната конкурентоспособност на българския туризъм. Също така бяха предприети мерки за промяна на процедурата по приемане и обработване на заявления за визи, като за целта бе назначен посланик за специални поръчения по визовата политика.

Насочихме усилията си към позициониране на България като устойчива туристическа дестинация за средната класа туристи, както и по-висок сегмент туристи, интересувани се от културно-исторически артефакти. Други цели, по които работихме бяха нарастване на посещенията в неактивния сезон, диверсификация на туристическите продукти - комбинирани пътувания и специализиран туризъм, проактивна политика за привличане на туристи от нови перспективни пазари.

Беше въведена максимално прозрачна и открита процедура по прилагането на ЗОП чрез привличане в комисиите за разглеждане и класиране на оферти външни експерти по чл. 19 от ЗОП, най-вече юристи, експерти, посочени от браншовите организации, като беше редуциран броя на представителите на администрацията. В резултат бяха проведени 35 процедури. Няма нито една отменена и има внесена /извън срока/ една жалба/при средно 72% жалби по ЗОП за страната и 27% отменени по съдебен ред конкурсни процедури/.